Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2021-0792
(mr. J. van der Groen, voorzitter, mr. M.E.J. Bracco Gartner,
mr. dr. M.D.H. Nelemans, leden en mr. J. Hadziosmanovic, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 24 december 2020
Ingediend door	: De consument
Tegen	: Qander Consumer Finance B.V., handelend onder de naam PrimeLine, gevestigd te 's-Hertogenbosch, verder te noemen Qander
Datum uitspraak	: 8 september 2021
Aard uitspraak	: Bindend advies
Uitkomst	: Vordering afgewezen

Samenvatting

In mei 2007 heeft de consument een kredietovereenkomst gesloten met de rechtsvoorganger van Qander. Daarbij is de consument een creditcard met daaraan gekoppelde creditcardrekening verstrekt en een kredietfaciliteit. Partijen zijn hiervoor een maandelijks variabele rente overeengekomen. Qander heeft de tussen partijen overeengekomen variabele rente na mei 2007 gewijzigd. De consument heeft zich op het standpunt gesteld dat Qander gedurende de looptijd van de kredieten teveel rente bij hem in rekening heeft gebracht en vordert schadevergoeding van Qander. Volgens de commissie moeten de producten die de consument heeft afgesloten gekwalificeerd worden als 'doorlopend krediet' waarop voor de beoordeling van het renteverloop de lijn die de Commissie van Beroep van Kifid in eerdere uitspraken heeft uiteengezet van toepassing is. De commissie stelt vervolgens vast dat niet is komen vast te staan dat Qander gedurende de looptijd van de kredietovereenkomst ten nadele van de consument is afgeweken van de 'band-breedte' tussen de variabele rente die partijen bij het aangaan van de krediet-overeenkomst zijn overeengekomen en de gemiddelde variabele rente voor doorlopende kredieten, die volgt uit de referentierentetabel behorende bij de uitspraak van de Commissie van Beroep van Kifid van 5 februari 2020 met nummer 2019-005B. De vordering is afgewezen.

1. De procedure

1.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) het verweer van Qander; 3) de aanvullende stukken van Qander; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van Qander.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument en Qander hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument heeft op 4 mei 2007 een overeenkomst voor een creditcard met daaraan gekoppelde creditcardrekening afgesloten bij de rechtsvoorganger van Qander. Daarnaast is een krediet overeengekomen. De kredietlimiet bedroeg € 1.250,-. Bij het aangaan van de overeenkomst is een variabele rente overeengekomen van op dat moment 16,9% (effectief op jaarbasis) voor zowel de creditcard als voor de kredietfaciliteit. In de overeenkomst staat:

'Van het Uitstaand Saldo wordt maandelijks een minimum bedrag ter grootte van 2% van dit saldo met een minimum van € 10,- automatisch van uw bankrekening afgeschreven. Het restende Uitstaand Saldo kan, indien gewenst, via de bij uw maandelijkse Rekeningoverzicht bijgesloten acceptgiro worden voldaan. Maandelijks zal, met inachtneming van de gratis rentevrije periode van de bestedingen met uw Creditcard (zie Art. 5.6 van de Algemene Vooraarden) een variabele rente over het Uitstaand Saldo worden berekend. De rente bedraagt momenteel 1,31% per maand, effectieve rente op jaarbasis 16.9% (peildatum 1 januari 2007).'

Vervolgens is op verzoek van de consument de kredietlimiet van de kredietfaciliteit op 28 juni 2007 verhoogd naar € 10.000,-.

2.2 Het onderstaande overzicht geeft het renteverloop weer van de rente voor de creditcardrekening en de rente voor het krediet.

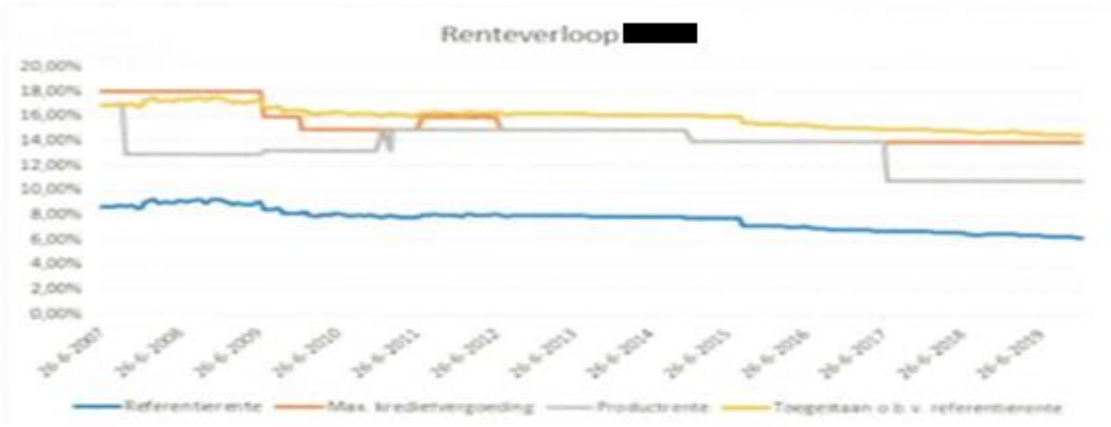
Creditcard:

Datum	Rente%
11-5-2007	Contractrente 16,90
20-10-2007	12,90
31-7-2009	13,25
31-1-2011	15,00
28-2-2011	13,25
31-3-2011	15,00
31-1-2015	14,00
31-7-2017	10,90

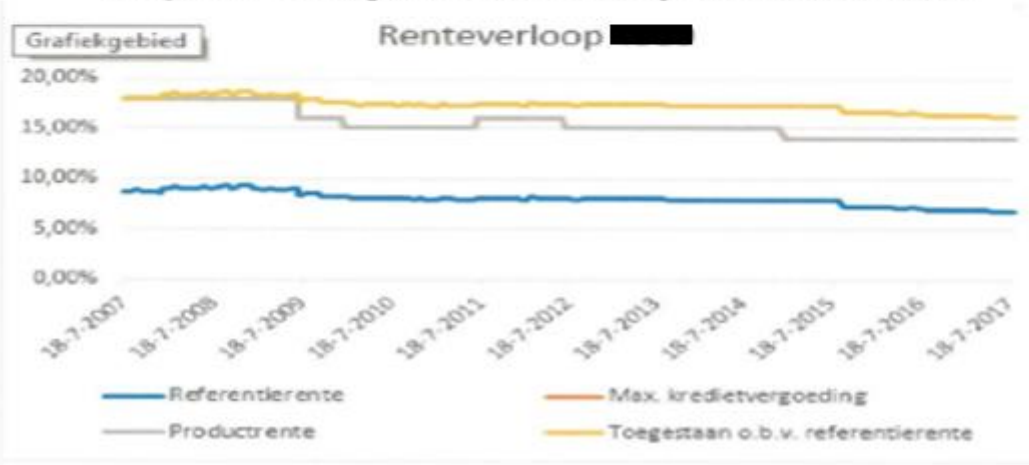
Krediet:

Datum	Rente%
11-5-2007	Startrente 16,90
31-10-2007	18,00
31-7-2009	16,00
31-1-2010	15,00
31-7-2011	16,00
31-7-2012	15,00
31-1-2015	14,00

Grafische weergave renteverloop doorlopend kaartkrediet

Grafische weergave Renteverloop Visa Credit Card

2.3 In oktober 2020 heeft de consument zich bij Qander beklaagd over de in rekening gebrachte rente op het krediet en verwezen naar de uitspraak van de Commissie van Beroep van Kifid met nummer 2019-005B. De consument heeft gesteld dat de door de Qander gehanteerde tarieven gedurende de looptijd van het krediet de marktrente niet hebben gevolgd en dat de consument hiervoor gecompenseerd dient te worden. Qander heeft dit verzoek afgewezen. Een nadere uitwisseling van standpunten heeft niet tot een oplossing van het geschil geleid en de consument heeft een klacht ingediend bij Kifid.

De klacht en vordering

2.4 De consument vordert dat Qander wordt veroordeeld om aan hem een schadevergoeding te betalen welke door de consument is geschat op € 7.000,-. De consument heeft hiertoe aangevoerd dat hij te veel rente heeft betaald voor zijn krediet en verwezen naar de uitspraak van de Commissie van Beroep van Kifid met nummer 2019-005B.

2.5 Op zowel de creditcard als het krediet is de gespreid betalen faciliteit van toepassing en deze kredietvormen zijn geregistreerd bij het BKR. Net als bij een doorlopend krediet geldt dat sprake is van de mogelijkheid tot opname zolang het limiet dit toestaat. De door de consument afgesloten producten zijn gelijk te stellen aan een doorlopend krediet.

Het verweer

2.6 Qander heeft, kort en zakelijk weergegeven, het volgende aangevoerd. De consument heeft sinds 2007 actief gebruik gemaakt van de creditcard en het krediet. De contractueel overeengekomen rente bedraagt 16,9% en gedurende de looptijd is de rente gedaald naar respectievelijk 10,9% en 14%. Qander heeft altijd een marktconforme rente gehanteerd en heeft de wettelijke rente nimmer overschreden. De uitspraak van de Commissie van Beroep van Kifid met nummer 2019-005B met betrekking tot het renteverloop op doorlopend krediet is niet van toepassing op de productvormen die de consument heeft afgesloten. Dat zijn een creditcard en kaartkrediet. In het deskundigenrapport zoals opgenomen in de uitspraak van de commissie van beroep onder nummer 2019-005B staat dat doorlopend krediet niet het kaartkrediet omvat.

2.7 De consument kon ervoor kiezen om het opgenomen kredietlimiet niet direct te voldoen maar middels een gespreid betalen faciliteit. Hiervoor gold een minimum te betalen bedrag per maand.

2.8 In 2017 is het krediet van de consument aangepast waarbij de rente is beperkt en de maandtermijn is aangepast omdat er indicatie was van mogelijke financiële problematiek bij de consument. Dit is gedaan om mee te werken aan actualisatie teneinde een passende oplossing voor de situatie van de consument aan te bieden.

3. De beoordeling

Inleiding

3.1 De centrale vraag die aan de commissie voorligt, is of Qander een te hoge variabele rente over het uitstaand saldo op de kredietovereenkomsten van de consument in rekening heeft gebracht.

Is de maatstaf die door de Commissie van Beroep van Kifid voor rente op doorlopend krediet is aangebracht van toepassing?

3.2 Voordat de commissie toekomt aan de beantwoording van de centrale vraag is het volgende van belang. Partijen zijn verdeeld over het antwoord op de vraag of het product dat de consument heeft afgesloten moet worden gekwalificeerd als ‘doorlopend krediet’ waar de uitspraken van de Commissie van Beroep van Kifid met betrekking tot de rente op doorlopend krediet op zien.

Het antwoord op deze vraag is relevant, omdat voor alle consumptieve kredieten een gelijk wettelijk vastgesteld maximum rentepercentage geldt op grond van het Besluit kredietvergoeding. Bij een doorlopend krediet met variabele rente dient deze echter getoetst te worden aan de hierna te vermelden referentierente.

3.3 De consument heeft zich op het standpunt gesteld dat de door hem afgesloten kredieten kwalificeren als doorlopend krediet, zie overweging 2.4. Volgens de consument moet daarom bij de beoordeling van de vraag of Qander bij de consument al dan niet een te hoge variabele rente in rekening heeft gebracht, de referentierente als bedoeld in de uitspraak van 5 februari 2020 van de Commissie van Beroep van Kifid met nummer 2019-005B worden gehanteerd. Daartegenover heeft Qander het standpunt ingenomen dat de creditcard en het krediet van de consument moeten worden gekwalificeerd als zogenoemde kaartkredieten en dient te worden beoordeeld of de variabele rente onder het maximale kredietvergoedingspercentage is gebleven als bedoeld in het Besluit kredietvergoeding.

3.4 De commissie oordeelt dat uit de stukken volgt dat sprake is van een gespreid betalen faciliteit. Qander heeft dit niet bestreden. Onder die omstandigheden volgt de commissie de lijn in haar eerdere uitspraken dat de creditcard en het krediet een vorm van doorlopend krediet zijn.[1]

Wat is het juridisch kader ten aanzien van variabele rente op doorlopend krediet?

3.5 Nu de commissie tot het oordeel is gekomen dat de producten die de consument aanhield bij Qander moeten worden gekwalificeerd als een vorm van doorlopend krediet, is voor de beoordeling van de vraag of Qander al dan niet een te hoge variabele rente in rekening heeft gebracht de maatstaf van belang die de Commissie van Beroep van Kifid heeft neergelegd in eerdere uitspraken.[2] Het gaat daarbij om de lijn die is uiteengezet in de uitspraken met de nummers 2019-005; 2019-005A en 2019-005B omtrent doorlopend krediet.

3.6 In deze uitspraken heeft de Commissie van Beroep overwogen dat de prijs van dergelijke kredieten bij aanvang van de kredietovereenkomst wordt bepaald. De kredietaanbieder kan bij het aanbieden van een dergelijk krediet alle factoren laten meewegen die volgens de kredietaanbieder de prijs van het krediet in het individuele geval moeten bepalen. De prijs wordt dus bij aanvang van de kredietovereenkomst bepaald en een consument aanvaardt die met het sluiten van de kredietovereenkomst. Daarmee is volgens de Commissie van Beroep het verschil vastgelegd tussen de individuele kredietvergoeding en het gemiddelde van de rente op de relevante kredietmarkt.
Kredietaanbieders zullen het bedoelde verschil tussen de gemiddelde rente en de individuele

[1] Zie Geschillencommissie Kifid nrs. 2019-966 onder 4.2, 2020-112 onder 4.4, 2020-569 onder 4.2. en 2020-656 onder 4.6.
[2] Zie ook Geschillencommissie Kifid nr. 2021-0364.

kredietvergoeding, zoals dat bij het sluiten van de kredietovereenkomst is gegeven, moeten handhaven, althans ervoor moeten zorgen dat dit verschil niet ten nadele van een consument wijzigt, om de kredietvergoeding in de pas te houden met de marktrente. Daarmee wordt voldaan aan de verwachtingen die een consument daarover mocht hebben, aldus nog steeds de Commissie van Beroep.

Heeft Qander een te hoge variabele rente bij de consument in rekening gebracht?

3.7 Uit het voorgaande volgt dat de commissie het verschil zal moeten bepalen tussen de variabele rente die partijen op 4 mei 2007 voor de creditcard en het krediet zijn overeengekomen en de gemiddelde variabele rente voor doorlopende kredieten op die datum. Vaststaat dat partijen op 4 mei 2007 een variabele rente van (effectief) 16,9% op jaarbasis zijn overeengekomen. De gemiddelde variabele rente voor doorlopende kredieten bedroeg op die datum (effectief) 8,7% op jaarbasis. Dat volgt uit tabel 9 (referentierentetabel) behorende bij de uitspraak van de Commissie van Beroep van Kifid van 5 februari 2020 (nr. 2019-005B). Daarmee hebben partijen het verschil vastgelegd tussen de individuele rente en de gemiddelde variabele rente voor doorlopende kredieten. Dat verschil bedraagt 8,2%-punt (16,9% minus 8,7%). Gedurende de looptijd van de kredietovereenkomst zal Qander dit verschil moeten handhaven, althans ervoor moeten zorgen dat dit verschil niet ten nadele van de consument afwijkt.

3.8 Qander heeft een overzicht ingebracht van het renteverloop, zie overweging 2.2. Uit dat renteoverzicht en de grafiek blijkt dat de variabele rente telkens binnen de toegestane bandbreedte van 8,7%-punt is gebleven. Dat betekent dat Qander niet ten nadele van de consument is afgeweken van het maximale verschil dat partijen op 4 mei 2007 zijn overeengekomen.

Conclusie

3.9 De commissie stelt vast dat niet is komen vast te staan dat Qander jegens de consument is tekortgeschoten in de nakoming van haar verbintenissen uit de overeenkomst die zij met de consument heeft gesloten en geen schadevergoeding hoeft te betalen aan de consument.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening als wordt voldaan aan de vereisten van artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Voor het instellen van beroep geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Het reglement van de commissie van beroep en meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na de verzenddatum van de uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.